

Onderzoek Wet Natuurbescherming Sloop en nieuwbouw Bergerweg 169 Alkmaar

2 november 2020, Hippolytushoef
Concept

Opdrachtgever:

Bio Twin BV
Zuidkerkenlaan 22
1906 AC Limmen
Tel: 072-5051100
e-mail: info@biotwin.nl
www.biotwin.nl

Opdrachtnemer:

Bureau Aandacht Natuur
Slingerweg 85
1777AG Hippolytushoef
Tel: 0227-595576
Mob: 06-24818383
e-mail: aandachtnatuur@kpnmail.nl
www.aandachtnatuur.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	blz. 2
1.1 Aanleiding en doel.....	blz. 2
1.2 De Wet Natuurbescherming.....	blz. 3
2. Huidige situatie en methode.....	blz. 6
2.1 Gebieds- en planbeschrijving.....	blz. 6
2.2 Ligging t.o.v. Natura 2000 gebieden, NNN en natuurverbindingen.....	blz. 7
2.3 Houtoptanden.....	blz. 7
2.4 Methode.....	blz. 7
3. Resultaten.....	blz. 9
3.1 Flora.....	blz. 9
3.2 Vogels.....	blz. 9
3.3 Zoogdieren.....	blz. 10
3.4 Overige beschermde soorten.....	blz. 13
4. Conclusies en advies.....	blz. 14
4.1 Gebiedsbescherming.....	blz. 14
4.2 Soortbescherming.....	blz. 14
4.3 Houtopstanden.....	blz. 18
Literatuurlijst.....	blz. 19

Bijlage 1: Wet Natuurbescherming

Bijlage 2. Vleermuiswaarnemingen per veldronde

1. Inleiding

In opdracht van Bio Twin BV heeft een verkennend onderzoek in het kader van de Wet Natuurbescherming plaatsgevonden aan de Bergerweg 169 te Alkmaar. In verband met de voorgenomen sloop en nieuwbouw van de betreffende woning en bijgebouwen, en gezien de mogelijkheid van vaste rust- en verblijfplaats van beschermde soorten, heeft een onderzoek in het kader van de Wet Natuurbescherming plaatsgevonden.

Het veldonderzoek heeft in de periode juli t/m oktober 2020 plaatsgevonden. De bevindingen van dit veldonderzoek aangevuld met literatuurgegevens worden hieronder verder besproken.

1.1 Aanleiding en doel

In verband met de voorgenomen sloop en nieuwbouw van de woning aan de Bergerweg 169 heeft een onderzoek in het kader van de Wet Natuurbescherming plaatsgevonden.

Ten behoeve van deze ontwikkeling heeft op 12 juli 2020 een verkennend veldonderzoek in het kader van de Wet Natuurbescherming plaatsgevonden. Aan de hand van dit veldonderzoek heeft een vervolgonderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van zomer- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen in en aan de betreffende woning. Het veldonderzoek is uitgevoerd door dhr. M. Volkers en J. Zijp van Bureau Aandacht Natuur. Doel van het onderzoek is om vast te stellen of de beoogde locatie een functie heeft voor beschermde dier- en plantensoorten.

Figuur 1. Ligging van het erf aan de Bergerweg 169 te Alkmaar.

1.2 Wet Natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden en richt zich op de bescherming van natuurgebieden, -verbindingen, planten- en diersoorten en houtopstanden. Deze wet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten of gebieden in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Hieronder volgt een beknopte toelichting van de verschillende onderdelen in de Wet Natuurbescherming. Voor een meer uitgebreide toelichting wordt verwezen naar bijlage 1.

Gebiedsbescherming

Met de gebiedsbescherming zijn de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen zijn hiermee opgenomen in de zogeheten Natura 2000-gebieden. Andere binnen de Wet Natuurbescherming te beschermen gebieden zijn aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN), natuurverbinding of provinciaal landschap.

Voor ieder Natura 2000 gebied dient te worden getoetst aan de hiertoe aangewezen instandhoudingsdoelstellingen. Een onderdeel hiervan is tevens de beoordeling van externe effecten zoals de stikstof-emissie van projecten ten opzichte van eventueel aanwezige stikstofgevoelige habitats in het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Het programma heeft tot doel, mede met het oog op een evenwichtige, duurzame economische ontwikkeling, de belasting door stikstofdepositie van de voor stikstof gevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden te verminderen.

Voor de NNN, natuurverbindingen of andere beschermde gebieden gelden andere toetsingscriteria en vallen niet onder de PAS-richtlijnen. Hierbij gaat het om een toetsing van de 'wezenlijke' of 'landschappelijke' waarden van een gebied of natuurverbinding.

Soortbescherming

De soortbescherming binnen de Wet Natuurbescherming kent drie beschermingsregimes, namelijk voor soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn (inclusief het verdrag van de Bern en Bonn) en een apart beschermingsregime voor 'andere soorten' die vanuit nationaal oogpunt beschermd zijn. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade aan soorten en/of hun (functionele) leefomgeving mag worden toegebracht, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij'-principe). Centraal hierbij staat de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving.

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. De mate van negatieve effecten is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Voor de soortbescherming zijn per beschermingsregime dan ook een aantal verbodsbepalingen van kracht.

➤ Vogelrichtlijnsoorten

Op alle vogels is het beschermingsregime van paragraaf 3.1 van de Wet Natuurbescherming van toepassing. Hiermee is het verboden om in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen en worden ze voornamelijk tijdens de broedperiode beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels of nesten kan in het belang van een ruimtelijk ingreep of bestendig beheer en onderhoud geen ontheffing of vrijstelling worden verkregen. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord, mits dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Daarnaast zijn de voortplantings- en vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw.

Negatieve effecten dienen te worden voorkomen door voorafgaand aan het project mitigerende (verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Als ondanks het nemen van mitigerende maatregelen niet kan worden voorkomen dat de verbodsbepalingen worden overtreden, is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffing kan mogelijk verleend worden, als door de maatregelen geen verslechtering van de staat van instandhouding van vogelsoort(en) optreedt.

➤ Habitatrichtlijnsoorten

Deze soorten worden beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. Op deze soorten is het beschermingsregime van paragraaf 3.2 van de Wet Natuurbescherming van toepassing. Het is hierbij verboden om soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, dan wel hun vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren te beschadigen, te vernielen of te rapen. Ook het opzettelijk verontrusten van bedoelde diersoorten is niet toegestaan.

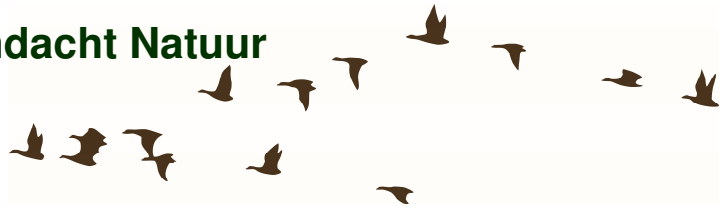
Met betrekking tot de hierin opgenomen plantensoorten is het verboden om deze in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor het verstoren van deze soorten kan in het belang van een ruimtelijk ingreep of bestendig beheer en onderhoud geen ontheffing of vrijstelling worden verkregen. Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag dienen te worden voorkomen door voorafgaand aan het project mitigerende (verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Als ondanks het nemen van mitigerende maatregelen niet kan worden voorkomen dat de verbodsbepalingen worden overtreden, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing kan mogelijk verleend worden, als door de maatregelen geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van Europees beschermde soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

➤ “Andere” nationaal beschermde soorten

Dit betreffen de overige soorten welke bescherming vanuit nationaal oogpunt behoeven. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten. Het betreft een limitatieve lijst waarvoor het beschermingsregime van paragraaf 3.3 van de Wet Natuurbescherming van toepassing is. Het is hierbij verboden om soorten opzettelijk te doden of te vangen, dan wel hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Met betrekking tot de hierin opgenomen plantensoorten is het verboden om deze in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Het beschermingsregime voor deze 'nationaal' beschermde soorten is geïnspireerd op de Habitatrichtlijn, maar zijn in sommige opzichten minder streng. Zo zijn de hierboven genoemde verboden niet van toepassing op de bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Tevens is het mogelijk om voor deze soorten een ontheffing of vrijstelling te verkrijgen in het kader van een ruimtelijke inrichting dan wel bestendig beheer en onderhoud. Ten aanzien van de ruimtelijke ordening en bestendig beheer is per provincie voor een aantal soorten een aparte vrijstellingslijst opgesteld. Het betreft veelal algemeen voorkomende soorten uit het beschermingsregime ‘andere’ beschermde soorten.

Bescherming houtopstanden

Voor het vellen van bomen buiten de bebouwde kom¹ in een houtopstand groter dan 10 are of een bomenrij van meer dan 20 bomen, dient dit vooraf te worden gemeld/aangevraagd. De initiatiefnemer is hierbij verplicht om hetzelfde areaal te herplanten.

Ontheffing, vrijstelling of vergunning

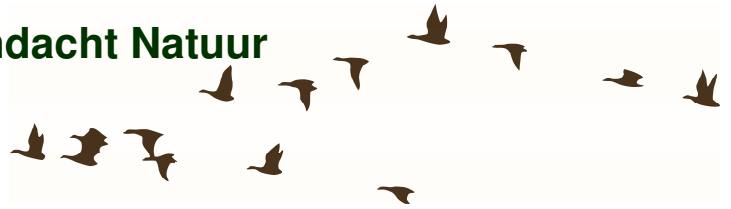
Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten of gebieden, is een vergunning, ontheffing of vrijstelling nodig. De verantwoording van de Wet Natuurbescherming ligt nagenoeg geheel bij de Provincies en voorziet in één rechtsdocument, waarmee zowel een vergunning als ontheffing kan worden verleend.

Voor locatie gebonden ingrepen die in de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) staan vermeld kan de ontheffings- of vergunningsaanvraag in het kader van de Wet Natuurbescherming worden aangehaakt bij de omgevingsvergunning. De gemeente is in dit geval het bevoegd gezag. Bij de omgevingsvergunning vindt de natuurtoestemming plaats in de vorm van 'Verklaringen van geen bedenking' (Vvgb). De 'Verklaring van geen bedenkingen' wordt onder de Wet Natuurbescherming afgegeven door de provincie aan de gemeente. Als er geen Vvgb kan worden afgegeven door de provincie, kan de omgevingsvergunning niet verleend worden door de gemeente.

De eindverantwoordelijkheid voor de aan te leveren informatie ligt bij de aanvrager/initiatiefnemer. Gemeenten zijn als bevoegd gezag omgevingsvergunning er mede verantwoordelijk voor om te beoordelen of een aanvraag omgevingsvergunning compleet is.

Het is ook mogelijk om een aparte ontheffing soortenbescherming of vergunning gebiedsbescherming in het kader van de Wet Natuurbescherming aan te vragen bij de desbetreffende provincie (bevoegd gezag). Voor initiatieven die niet vallen binnen de activiteiten van een omgevingsvergunning is dit eveneens van toepassing.

¹ De begrenzing van de bebouwde kom zoals vastgesteld door het college als "bebouwde kom Boswet"

2. Huidige situatie en methode

2.1 Gebieds- en planbeschrijving

De projectlocatie bestaat uit een ruim erf met een vrijstaande woning met verschillende uit- en aanbouwen. Aan de achterzijde van de woning zijn enkele weides, schuren, een chalet en tuinhuis aanwezig. Rondom de woning en het chalet bevindt zich een siertuin. De grasvelden bestaan uit gazon en worden vrij intensief gemaaid. Aan de oostzijde van het erf bevindt zich een doorgaande singel met een watergang.

Aan de voorzijde van het erf ligt een smalle sloot en de doorgaande Bergerweg (N510) tussen Alkmaar en Bergen voorzien van een apart fietspad. Aan de noordzijde van het erf loopt een wandelpad, het Cornelis Jetsespad.

De woning bestaat uit een jaren '30 woonhuis voorzien van een erker en een zadeldak met aan weerszijde een kilkeper. Aan de zuidzijde van de woning is hierdoor eveneens een kopgevel met zadeldak aanwezig. Aan de noordzijde is de aanbouw gekoppeld aan een langwerpige schuur met zadeldak. Alle kopgevels bestaan uit opgemetselde muren en hebben een pannendak voorzien van de Verbeterde Hollandse Pan. Aan de noordzijde van de aangebouwde schuur is een houten dakkapel aanwezig, eveneens voorzien van een pannendak. Aan de achter(oost)zijde van de woning is een bijkeuken en een serre voorzien van een zadeldak aangebouwd. De bijkeuken betreft een houten aanbouw met plat dak, gebouwd in de hoek met de noordelijk gelegen schuur. De serre bestaat uit een aanbouw in het verlengde van de woonkamer, bestaande uit grote raam- en deurpanelen en houten geveldelen. De serre is bovenop voorzien van een hoog puntdak met snelleggers en een balkon. Tussen de dakpunt van de serre en het woonhuis is een gedeeltelijk plat dak aanwezig. Ook hier bestaat de gevelbekleding uit een houten mes- en groefverbinding. Met uitzondering van de bijkeuken, serre en de dakkapel aan de noordzijde zijn de muren van de woning gemetseld. De muren zijn niet voorzien van open stootvoegen voor de ventilatie van de spouw. Met het nader onderzoek op 5 oktober 2020 is geconstateerd dat de voorgevel is voorzien van een spouwmuur. Of er aan andere geveldelen ook een spouw aanwezig is, is niet duidelijk. Verder zijn, met uitzondering van

Figuur 2. Voor- en achterzijde van de woning aan de Bergerweg 169 te Alkmaar.

de voorgevel aan de westzijde, de verschillende dakranden van de kopgevels afgewerkt met cement of isolatiemateriaal.

Ten oosten van de woning ligt een schuur en bestaat eveneens uit aan elkaar gebouwde gebouwdelen met veelal aan enkelwandige houten constructie, voorzien van (asbest) dakplaten. Aan de oostzijde is een overkapping gebouwd met metalen dak- en wandplaten. Een tweede overkapping staat langs de windsingel aan de oostzijde van het erf en bestaat uit een houten constructie met een licht hellend golfplaten dak. Iets ten zuiden hiervan staat een L-vormig houten chalet met een plat dak. Verder staat er een houten tuinhuis aan de zuidwestzijde en staan er kleine boomgroepjes van korte bomenrijen van gewone es, gewone esdoorn, zwarte els en enkele coniferen.

Met de voorgenomen herinrichting zullen de aanwezige gebouwen worden gesloopt en de kavel opnieuw worden ingedeeld. Met de voorgenomen herinrichting zullen er twee erven op de kavel worden gerealiseerd en wordt er vanuit gegaan dat met uitzondering van de windsingel langs de achterliggende watergang, alle aanwezige terreintypen op het erf zullen verdwijnen.

2.2 Ligging t.o.v. Natura 2000 gebieden, NNN en natuurverbindingen

Het erf aan de Bergerweg 169 is niet gelegen in of direct aan de rand van een Natura 2000 gebied of aangewezen als (onderdeel van) Natuurnetwerk Nederland (NNN), weidevogelleefgebied of een natuurverbinding. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied betreft het Noordhollands Duinreservaat en ligt op een minimale afstand van 4,25 kilometer van de projectlocatie.

Het projectgebied ligt in de oorspronkelijke lintbebouwing van de Bergerweg aan de rand van Alkmaar en bevat geen elementen die de specifieke waarden van het Natura 2000 gebied versterken en hebben dan ook geen functie voor in de Natura 2000 gebied aangewezen habitatsoorten, habitattypen of vogelrichtlijnsoorten. Echter is het mogelijk dat met de voorgestane werkzaamheden een extern effect optreedt door de toename van stikstofdepositie door toedoen van de voorgestane sloop- en bouwwerkzaamheden..

2.3 Houtopstanden

Met de herinrichting kunnen mogelijk enkele bomen op het erf verdwijnen. De aanwezige beplanting maakt echter onderdeel uit van een erfbeplanting, waarmee een verdere uitwerking in verband met de bescherming van houtopstanden binnen de Wet Natuurbescherming niet aan de orde is.

2.4 Methode

Op de avond van 12 juli 2020 heeft een veldbezoek plaatsgevonden aan het hierboven beschreven projectgebied. Het onderzoek heeft zich met name gericht op het voorkomen of mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten binnen of in de directe omgeving van het projecttracé.

Aan de hand van het verkennend onderzoek is beoordeeld dat bebouwing mogelijkheden bieden als zomer- of een paarverblijfplaats voor vleermuizen en nestlocaties van soorten als huismus en gierzwaluw.

In dit kader heeft, conform het protocol voor vleermuisinventarisaties (*Vleermuisvakberaad NGB & Zoogdiervereniging, maart 2017*), een gericht veldonderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van vleermuizen. Het doel van het vleermuisonderzoek is om vast te stellen

of de woning wordt gebruikt als zomer- of paarverblijfplaats door vleermuizen. Hiertoe zijn drie veldrondes uitgevoerd, waarvan 1 in de kraamperiode (15 mei tot 15 juli) en twee veldrondes in de paarperiode (15 augustus tot 1 oktober), zie tabel 1. Aangezien het voornamelijk de voorgevel van het woonhuis een geschikte verblijfplaats vormt ten aanzien van vleermuizen en het woonhuis rondom toegankelijk is, is de projectlocatie voldoende

Tabel 1. Weersomstandigheden en data veldonderzoek

Datum	Zonsondergang/ zonsopkomst	Start	einde	temperatuur	wind	bijzonderheden
12-07-'20	21:56 uur	20:50 uur	23:00 uur	16°C	2 bf	geen
01-09-'20	6:52 uur	4:40 uur	6:50 uur	17°C	2-3 bf	geen
22-09-'20	19:37 uur	21:00 uur	23:00 uur	17-16°C	0-1 bf	geen

overzichtelijk en is iedere inventarisatieronde uitgevoerd door één persoon met een ruime ervaring op het gebied van vleermuizen.

Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector (Pettersson D240X). Hiermee kunnen de ultrasone geluiden, die vleermuizen tijdens het vliegen uitzenden, voor het menselijk gehoor hoorbaar gemaakt worden. Indien noodzakelijk, is gebruik gemaakt van opnameapparatuur. Bij twijfel is het geluid opgenomen en geanalyseerd in het hiervoor speciaal ontworpen computerprogramma Batsound. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het 'Protocol voor vleermuisinventarisaties' dat maart 2017 is geactualiseerd en door DLG is goedgekeurd en wordt gehanteerd door het Netwerk Groene Bureaus (waarbij Bureau Aandacht Natuur is aangesloten) voor het uitvoeren van vleermuisonderzoek.

Ten aanzien van gierzwaluw en huismus hebben geen aparte inventarisatierondes plaatsgevonden. Het verkennende veldbezoek heeft in de avond van 12 juli (v.a. 1 uur voor zonsondergang) in combinatie met een vleermuisonderzoek plaatsgevonden. De betreffende veldronde heeft hiermee nog binnen de inventarisatieperiode van gierzwaluw plaatsgevonden (1 juni en 15 juli).

In aanvulling hierop heeft op 5 oktober 2020 een inspectie van het pannendak plaatsgevonden, waarbij gezocht is naar recente nesten/sporen van huismus.

Verder is op basis van literatuurgegevens beoordeeld of beschermde soorten (kunnen) voorkomen.

3. Resultaten

Tijdens het veldonderzoek zijn met uitzondering van een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en een (paar)verblijfplaats van laatvlieger in de nok van de woning geen verblijfplaatsen van beschermde soorten aangetroffen. Hieronder worden per soortgroep de bevindingen van het onderzoek verder omschreven en aangegeven welke beschermde soorten eventueel te verwachten dan wel uit te sluiten zijn binnen de projectlocatie.

3.1 Flora

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. De planlocatie bestaat hoofdzakelijk uit bebouwing, bestrating en gazon. Direct rondom de woning en bij het chalet is een siertuin aanwezig. In de voortuin staan een aantal oude exemplaren van gewone es. Verder naar het oosten is een boomgroepje aanwezig met soorten als zwarte els, een Italiaanse populier, enkele coniferen en gewone esdoorn en vlier. Verder staan er verspreid nog enkele gewone essen, twee gouden regens en een rijtje van gewone esdoorn langs de schuur aan de woning.

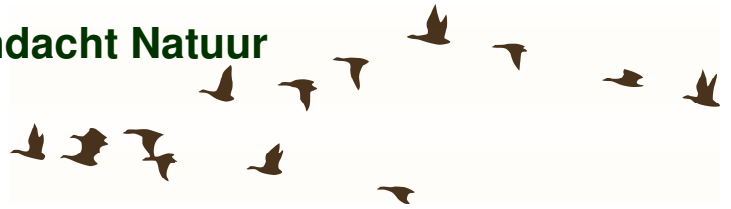
In de (sier)tuinen, langs bestrating en singels zijn verder soorten aangetroffen als klimop, braam, kamperfoelie, hop, tuinwolfsmelk, look zonder look, bastaardwederik, harig wilgenroosje, zevenblad, grote brandnetel, hondsdrif, reuzenbalsemien, haagwinde, riet, brede weegbree, ridderzuring, witte klaver en lievevrouwebedstro. In of aan de gevels van de betreffende gebouwen zijn geen (beschermde) muurplanten waargenomen.

In betreffende uurhok (0-5 km) van de projectlocatie is uitsluitend de beschermde plantensoort groot spiegelklokje bekend (*FLORON/NDFF, 2020*). Hierbij staat genoteerd dat deze “niet wild” is, wat inhoudt dat de soort zich in een (heem)tuin bevindt en onder gecontroleerde omstandigheden wordt gekweekt/onderhouden. Verder is groot spiegelklokje een soort van dijken, open, zonnige bermen en extensieve graanakkers. Gezien de aanwezige terreintypen wordt genoemde beschermde soort niet verwacht aan of rond het plangebied te Alkmaar.

3.2 Vogels

Met betrekking tot vogels zijn tijdens het veldonderzoek de soorten merel, winterkoning, koolmees, tijtjaf, boerenzwaluw, houtduif, scholekster, Turkse tortel, en stormmeeuw waargenomen op en rond het erf. Van een aantal genoemde soorten is het mogelijk dat deze in de tuin en omgeving tot broeden komen. Vogelnesten of nest-indicerend gedrag van vogels bij of aan de woning of bijgebouwen is niet geconstateerd. Gezien de aanwezigheid van het pannendak is het mogelijk dat soorten als huismus of gierzwaluw onder het dakpannen kunnen broeden. Met de quickscan en vleermuisronde in de avond van 12 juli zijn er met uitzondering van één hoog overvliegende gierzwaluw geen gierzwaluwen aangetroffen rond of in de directe omgeving van de woning. Aanvliegende of langs-gierende gierzwaluwen zijn niet waargenomen.

Het pannendaken zijn bedekt met verschillende typen van de “verbeterde holle pan” en sluiten niet altijd even goed op elkaar aan. Gezien de afwezigheid van gierzwaluwen bij en in de omgeving van de woning tijdens de avondronde van 12 juli wordt echter niet verwacht dat gierzwaluwen een nestlocatie hebben onder het pannendak. Aangezien de inventarisatieperiode voor huismus en gierzwaluw (nagenoeg) was verstreken bij de start van het onderzoek, heeft op 5 oktober een nadere inspectie van het pannendak plaatsgevonden. Hierbij is onder de dakpannen gezocht naar nesten van huismus, waarbij

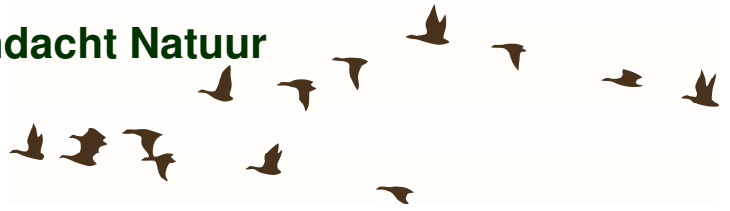
Figuur 3. Bij de dakpaninspectie zijn geen (recente) nesten onder de dakpannen waargenomen

met name de onderste pannenrand en pannen bij kilgoten zijn opgelicht. Met uitzondering van oud nestmateriaal zijn tijdens de dakpanneninspectie op 5 oktober 2020 (zie figuur 3) geen recente nesten van de jaarrond beschermde soort huismus of andere vogelsoorten aangetroffen.. Van vers nestmateriaal of (vrij) recente uitwerpselen was geen sprake. Aan de hand van het onderzoek kunnen recente broedgevallen van onder meer huismus onder het pannendak worden uitgesloten.

Potentieel geschikte nestlocaties van andere vogelsoorten met een jaarrond vaste verblijfplaats of sporen die wijzen op hun aanwezigheid (braakballen/uitwerpselen/nesten) zijn niet aangetroffen op het erf.

3.3 Zoogdieren

Op of rond de projectlocatie zijn met uitzondering van een haas, verse molshopen, uitwerpselen van bruine rat en een aantal soorten vleermuizen geen zoogdieren of sporen

daarvan waargenomen. Verwacht wordt dat het erf het leefgebied vormt voor enkele algemeen voorkomende beschermde zoogdieren zoals huisspitsmuis en egel. Binnen de Wet Natuurbescherming geldt voor deze soorten een vrijstelling in het kader van de ruimtelijke ordening of bestendig beheer. Uiteraard blijft ook voor deze soorten de algemene zorgplicht zoals bedoeld in de Wet Natuurbescherming.

Tevens is aan de hand van de huidige verspreidingsgegevens bekend dat marterachtigen zoals hermelijn, wezel, bunzing en boommarter voorkomen ten westen van Alkmaar. Tevens is ook de steenmarter in Noord-Holland bezig aan een opmars en wordt op verschillende plaatsen verspreid over de provincie reeds aangetroffen. Met de onderzoeken zijn echter geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van marterachtigen op het erf. Gezien de aanwezige terreintypen en het gebruik van de gebouwen wordt tevens niet verwacht dat exemplaren van (één van de) genoemde soorten

Figuur 4. Met uitzondering van de voorgevel (niet op foto) zijn de overige kopgevels niet toegankelijk voor vleermuizen.

voorkomen binnen de projectlocatie. Met uitzondering van de te handhaven windsingel langs de sloot aan de oostzijde van het perceel, ontbreken er geschikte landschapselementen of een opgaande begroeiing geschikt als leefgebied voor genoemde soorten. Daarbij zijn met het onderzoek geen (nest)holten of uitwerpselen van soorten als

steenmarter aangetroffen bij of aan de bebouwing of holten in bomen geschikt als verblijfplaats voor boommarter.

Verder zijn er op en rond het erf enkele soorten vleermuizen waargenomen, zie voor de vleermuiswaarnemingen per veldronde bijlage 2. Op het terrein direct rondom de projectlocatie zijn geen bomen met geschikte holten waargenomen die van belang kunnen zijn als verblijfplaats van vleermuizen. Met uitzondering van de te handhaven windsingel en watergang aan de westzijde van het plangebied ontbreken er lijnvormig structuren op of aan het erf en is er geen (duidelijke) vliegroute van vleermuizen waargenomen op of langs het erf.

De meeste geveldelen zijn niet toegankelijk voor vleermuizen aangezien open stootvoegen of ruimte onder de dakrand ontbreekt. Echter is de spouwmuur aan de voorzijde van de woning door de aanwezigheid van (ruim) overstekende hoekpannen bereikbaar en geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Tevens zijn aan de voorzijde aanvliegbare kilgoten aanwezig en slecht aansluitende/scheefliggende dakpannen. Hiermee is met name de voorzijde van de woning geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

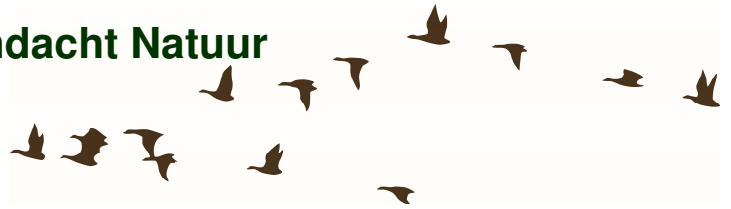
In de avond van 12 juli 2020 wordt de eerste gewone dwergvleermuis korte tijd na zondondergang waargenomen, welke bij de nok van het dak uitvloog en in zuidelijk richting wegvloog. Andere exemplaren van gewone dwergvleermuis kwamen vanuit noordelijk richting en betroffen circa 2-3 exemplaren die tussen de essen aan de voorzijde van woning enige tijd bleven foerageren. Later op de avond is er langs de singel aan de oostzijde van het erf eveneens vrij constant een foeragerende gewone dwergvleermuis aanwezig. Verder zijn er over het erf drie passerende rosse vleermuizen waargenomen. De kwamen op relatief grote hoogte over en betroffen uitsluitend korte waarneming. Als laatst is een korte waarneming van laatvlieger gedaan aan de zuidzijde van het erf. Met uitzondering van één gewone dwergvleermuis, zijn er geen waarnemingen gedaan die wijzen op een binding van vleermuizen op het erf.

In de ochtend van 1 september was er sprake van één foeragerende gewone dwergvleermuis aan de voorzijde van de woning vanaf 5:40 uur, maar vloog uiteindelijk om 6:25 uur naar het westen weg. Tevens was er regelmatig een foeragerende laatvlieger rond de woning aanwezig en voor korte tijd ook een tweede. Om 6:20 uur is een hoog overvliegende rosse vleermuis waargenomen. Van invliegende vleermuizen of dieren met een werfroep (paarverblijfplaats) op het erf was geen sprake.

De vleermuisronde op 22 september heeft vanaf circa 1,5 uur na zonsondergang plaatsgevonden. Bij aankomst om 21:00 uur waren er enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen en een laatvlieger rond de woning aanwezig. Van gewone dwergvleermuis was er zo nu en dan een werfroep te horen en ook van laatvlieger zijn op enkele momenten (ca. 3 maal) een werfroep gehoord. Een tweede laatvlieger was kort aan de voorzijde van de woning aanwezig. Tevens is aan de zuidzijde van de woning een korte waarnemingen van een ruige dwergvleermuis met een werfroep gedaan.

Ondanks de aanwezigheid van werfroepende dieren kon niet duidelijk een vaste rust- en verblijfplaats in de woning worden ontdekt. Betreffende waarnemingen waren van rondvliegende dieren afkomstig.

Gezien de resultaten van het vleermuisonderzoek kan worden vastgesteld dat de westelijke gevelpunt een zomerverblijf vormt van tenminste één gewone dwergvleermuis. Aangezien het veldbezoek in de kraamperiode aan het einde van de periode heeft plaatsgevonden, is tijdens de inspectie van het pannendak op 5 oktober 2020 tevens de voorgevel van de woning onderzocht op sporen van vleermuizen. Hierbij is geconstateerd dat ondanks de afwezigheid van open stootvoegen en de bouwperiode een spouwmuur in de gevel aanwezig is. Bij inspectie van de nok met behulp van een zaklamp en ladder zat echter een laatvlieger zichtbaar onder de rand van de dakpannen. Vanwege de grote hoogte van de dakpunt en om verdere verstoring van de laatvlieger te voorkomen, kon in de nok van de woning niet in de spouw worden gekeken.

Aan de hand van de waarnemingen tijdens de veldonderzoek kan worden geconcludeerd dat de voorgevel van de woning een zomerverblijfplaats vormt voor gewone dwergvleermuis en een paarverblijfplaats voor laatvlieger. Door de aanwezigheid van een spouwmuur, waarin dieren verder kunnen wegkruipen kan met het verrichte onderzoek een kraamverblijfplaats van laatvlieger of gewone dwergvleermuis niet geheel worden uitgesloten.

Figuur 5. Laatvlieger onder de dakrand van de woning (links) en (toegankelijke) spouw aan de voorgevel van de woning. (rechts)

Andere beschermde zoogdieren worden gezien de huidige verspreidingsgegevens en habitatvoorkeur niet verwacht binnen of in de directe omgeving van het plangebied.

3.4 Overige beschermde soorten

Met uitzondering van enkele algemeen voorkomen amfibieën zoals gewone pad of bruine kikker, wordt niet verwacht dat andere beschermde soorten voorkomen op de projectlocatie. Verder is bekend dat de strikt beschermde soort rugstreeppad (*Creemers & van Delft, 2009 en telmee.nl*) voorkomt in de omgeving van de planlocatie te Alkmaar. Echter ontbreken geschikte voortplantingswateren of anderzijds geschikt leefgebied op de projectlocatie.

Overige beschermde soorten (amfibieën vissen, reptielen, dagvlinders, libellen, kevers en andere ongewervelde) worden op grond van de huidige verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren dan ook niet verwacht in of aan de te slopen woning.

4. Conclusies en advies

Hieronder worden de conclusies ten aanzien van de beschermde soorten uit het flora- en faunaonderzoek verder beschreven. Per onderdeel van de Wet Natuurbescherming wordt hieronder besproken of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

4.1 Gebiedsbescherming

Gezien de ligging van de projectlocatie aan de rand van het stedelijk gebied van Alkmaar aan een vrij drukke doorgaande weg en de minimale afstand van circa 4,25 kilometer tot het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied, zijn er geen directe negatieve effecten te verwachten op Natura 2000 gebieden. De projectlocatie en de directe omgeving bevatten geen elementen die de specifieke waarden van in de omgeving aanwezige Natura 2000 gebieden versterken en hebben dan ook geen functie voor de daarin aanwezige kwalificerende soorten en habitattypen.

Echter is het mogelijk dat door externe effecten van de stikstofdepositie aantasting van het Natura 2000 gebied Noordhollands Duinreservaat plaatsvindt, vanwege de toename van het aantal huishoudens en de (tijdelijke) sloop- en bouwwerkzaamheden. De nieuwe woningen zullen gas- en haardloos worden opgeleverd, waardoor het voornamelijk zal gaan om de bouwactiviteiten en de extra verkeersbewegingen door de toename van het aantal huishoudens. Deze kunnen leiden tot externe (significant) negatieve effecten binnen het Natura 2000 gebieden door een toename van stikstofdepositie in gevoelige habitattypen. Een nader onderzoek middels een Aeriusberekening is dan ook noodzakelijk om aan te tonen of het planvoornemen negatieve effecten heeft op stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000 gebieden.

De beoogde verbouwing vinden niet plaats in terreinen die zijn aangewezen als (onderdeel van) NNN of een natuurverbinding. Een nadere of uitgebreide toetsing ten aanzien van de gebiedsbescherming in het kader van de Wet Natuurbescherming is hiervoor eveneens niet aan de orde.

4.2 Soortbescherming

Flora

Met betrekking tot de aanwezige flora zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied. Aan de hand van huidige verspreidingsgegevens (*FLORON/NDFF, 2017*) en groeiplaatsomstandigheden van beschermde plantensoorten, is tevens het voorkomen van, binnen de Wet Natuurbescherming, beschermde plantensoorten binnen de projectlocatie niet te verwachten.

Gezien de aanwezige terreintypen binnen de projectlocatie, is een nader onderzoek naar beschermde plantensoorten of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Wet Natuurbescherming niet aan de orde.

Vogels

Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet Natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren

beschadigen of verstoren. In de praktijk betekent dit dat storende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen² uitgevoerd mogen worden.

Handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn eveneens niet toegestaan. Nestlocaties van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw worden gezien als een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats. Voor de verstoring van deze verblijfplaatsen en belangrijk leef- of foerageergebied is ook buiten het broedseizoen een ontheffing noodzakelijk. In of aan de bebouwing op het erf aan de Bergerweg 169 zijn geen sporen gevonden die wijzen op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nestlocaties. Het pannendak vormt een geschikte nestlocatie voor huismus en gierzwaluw. Het uitgevoerde onderzoek is echter niet uitgevoerd conform de hiervoor geldende soortenstandaards. Aan de hand van de waarnemingen in de nog geldende periode voor gierzwaluw (12 juli 2020) en de uitgevoerde inspectie van het pannendak op 5 oktober 2020, kan worden vastgesteld dat (recente) nestlocaties van huismus en gierzwaluw ontbreken binnen het plangebied. Ook van andere jaarrond beschermde vogelsoorten zoals roofvogels of uilen, zijn er geen waarneming gedaan of sporen (nestmateriaal, rui-veren, braakballen of andere uitwerpselen) aangetroffen en worden op basis van het onderzoek niet verwacht op de planlocatie. Met de voorgenomen sloop van de gebouwen en herindelings van de kavel worden dan ook geen vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten verwijderd. Een ontheffing of nader onderzoek naar het voorkomen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats van vogels is op basis van bovenstaand onderzoek dan ook niet noodzakelijk.

Zoogdieren

Met uitzondering van vleermuizen worden er uitsluitend enkele algemeen voorkomende zoogdieren verwacht op of rond de projectlocatie. Met betrekking tot de bedoelde algemeen voorkomende soorten geldt binnen de provincie Noord-Holland een algehele vrijstelling bij een ruimtelijke ingreep en bestendig beheer.

Tevens is bekend dat in de omgeving van het plangebied kleine marterachtigen dan wel boom- of steenmarter voorkomen. Van genoemde soorten ontbreekt grotendeels geschikt leefgebied en zijn sporen die wijzen op hun aanwezigheid niet aangetroffen op het terrein of in de opstallen. Genoemde marterachtigen hebben verder een groot territorium en gezien het gazonbeheer en het ontbreken van natuurlijke landschapselementen rond het terrein, wordt niet verwacht dat het erf onderdeel vormt van het leefgebied van (kleine) marterachtigen. Met de sloop en herinrichting wordt niet verwacht dat de voorgenomen plannen leidt tot verstoring of vernietiging van het leefgebied van (kleine) marterachtigen. Een ontheffing of nader onderzoek in het kader van de Wet Natuurbescherming naar het voorkomen van (kleine) marterachtigen is dan ook niet noodzakelijk. Ook andere binnen de Wet Natuurbescherming beschermde (grondgebonden) zoogdiersoorten worden aan de hand van de huidige verspreidingsgegevens en aanwezige terreintypen niet verwacht binnen de projectlocatie. Een nader onderzoek naar het voorkomen van overige zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren is dan ook niet noodzakelijk.

Met betrekking tot vleermuizen is geconstateerd dat er in de nok van het woonhuis een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en een paarverblijfplaats van laatvlieger aanwezig is. Ten behoeve van de sloop van de woning aan de Bergerweg 169 dient een ontheffing te worden aangevraagd voor het verwijderen van de aangetroffen zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en paarverblijfplaats van laatvlieger.

² In het kader van de Wet Natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Doorgaans gaat het hierbij om de periode van 15 maart t/m 15 juli.

Om te voorkomen dat negatieve effecten optreden op de aanwezigheid van beschikbare verblijfplaatsen van genoemde soorten dienen vooraf mitigerende maatregelen te worden genomen. Op basis van het kennisdocument gewone dwergvleermuis (*BIJ12, juli 2017*) dient voor het verwijderen van paar- en zomerverblijfplaatsen de volgende werkwijze te worden aangehouden:

- Binnen 100 – 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats (zie bijlage 3), dienen per verblijfplaats minimaal drie alternatieve (tijdelijke) verblijfplaatsen worden aangebracht.
- De vleermuiskasten dienen op geschikte plaatsen te worden opgehangen met een vrije aanvliegroute op een minimale hoogte van 3 meter.
- Ter gewinning dient, per soort en type verblijfplaats, een gewenningsperiode te worden aangehouden alvorens de oorspronkelijke verblijfplaats te verwijderen. Voor genoemde soorten gaat het hierbij om een gewenningsperiode in de actieve periode van vleermuizen (april t/m oktober) van:
 - 6 maanden bij een paarverblijfplaats (van gewone dwergvleermuis),
 - 3 maanden bij een zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis en
- Met betrekking tot verblijfplaatsen in woningen, dienen de alternatieven bij voorkeur in of aan bestaande bebouwing te worden geplaatst op daarvoor geschikte locaties.
- De sloop van de gebouwen dient plaats te vinden wanneer er geen gebruik wordt gemaakt van de vleermuisverblijfplaats. Indien niet gegarandeerd kan worden of vleermuizen aanwezig zijn dienen de verblijfplaatsen tenminste drie weken vooraf aan de sloopwerkzaamheden ongeschikt te worden gemaakt.
- Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen kan het beste worden gedaan in de actieve periode van vleermuizen, vooraf aan de kritische periodes zoals de kraam- en paarperiode en bij voorkeur als er geen vleermuizen aanwezig zijn.

De genoemde maatregelen zijn afkomstig uit het kennisdocument gewone dwergvleermuis. Hierin staan de voorwaarden die in acht moeten worden genomen om verblijfplaatsen te compenseren / mitigeren, op basis waarvan een ontheffing kan worden aangevraagd. In tegenstelling tot gewone dwergvleermuis is er over laatvlieger nog onvoldoende bekend, waardoor er voor laatvlieger geen kennisdocument beschikbaar is. Met name is ook het paargedrag van laatvlieger nog een betrekkelijk onbekend fenomeen en worden er met uitzondering van paringen bij kraamkolonies, maar weinig aparte paarverblijfplaatsen vastgesteld. Ook ten aanzien van winterverblijfplaatsen is weinig bekend en lijkt het er tevens op dat veel dieren solitair overwinteren in een spouwmuur. Het is dan ook mogelijk dat de aanwezige laatvlieger onder de dakpan, zich later in het najaar verplaatst naar de spouw van de woning om hier te overwinteren. Voor het nemen van mitigerende maatregelen is het tevens gebruik van kunstmatige verblijfplaatsen (vleermuiskasten) door laatvliegers nog weinig aantoonbaar vastgesteld.

In figuur 5 zijn de inrichtingsmaatregelen ten aanzien van het creëren van nieuwe verblijfplaatsen voor laatvlieger weergegeven (*bron: factsheet laatvlieger, uitgave door de zoogdiervereniging*). In de factsheet worden verder geen maatregelen beschreven over de gewenningsperiode en kunnen bij voorkeur de aanbevelingen uit het kennisdocument gewone dwergvleermuis worden aangehouden. Aangezien laatvlieger tevens kan overwinteren in de betreffende spouwmuur kan het ongeschikt maken van de verblijfplaats het beste plaatsvinden in de actieve periode en bij voorkeur buiten de meer kritische kraam- en paarperiode. Daarbij is het in dit stadium nog onduidelijk of de spouwmuur aan de voorgevel in gebruik is / kan zijn als kraamverblijfplaats in de zomerperiode. Vrij recent is voor 2021 het nieuwe protocol voor vleermuisinventarisaties gepubliceerd, waarin wordt aangegeven dat voor het uitsluiten van kraamkolonies naast minimaal twee veldrondes er daarvan één veldronde in de maand juni moet hebben plaatsgevonden. In verband met de aanwezigheid van een spouw in de voorgevel en de reeds aangetoonde functie voor vleermuizen, wordt ten aanzien van de voorgenoemde sloop geadviseerd het

veermuisonderzoek verder uit te breiden om vast te stellen dan wel uit te sluiten of er een kraamkolonie vleermuizen (laatvlieger/gewone dwergveermuis) aanwezig is.

Inrichting	Beheer
 Erin Kortzen • Laatvliegers zijn nog zelden in inbouwstenen of vleermuiskasten aangetroffen. • Gebruik bij het aanbieden van nieuwe verblijfplaatsen de volgende uitgangspunten: - Warme locaties, met toegang tot koele delen. - Spleetvormige ruimten (25-30 mm). - Opening minimaal 4 m boven de grond. • Bied meerdere, in microklimaat variërende, verblijfplaatsen aan.	• Stem bij het aanbieden van een vervangende verblijfplaats de omvang, locatie, toegang en het microklimaat af op de oorspronkelijke verblijfplaats. • Monitor gebruik en omstandigheden nauwkeurig.
 Roe de Jong i Zie ook maatregelfactsheet: • Nieuwbouw • Na-isolatie • Groenstructuren • Stadsbomen en -parken • Bedrijventerrein	• Laatvliegers zijn gespecialiseerd in kevers en nachtvlinders. Binnen 15 km dient voldoende kleinschalig en insectenrijk landschap te zijn. • Plant inheemse bomen, struiken en bloemen en leg dood houtstapels aan. • Waar grote grazers zijn, jagen vaak laatvliegers. • Kraamkolonies gedijen het best nabij een vijver. • Creëer verblijfplaatsen en foerageergebieden vliegroutes met voldoende duisternis en opgaande begroeiing
• Voorkom verlichting bij kraamverblijfplaatsen. • Wees terughoudend met verlichting op vliegroutes en in foerageergebieden.	• Gebruik geen of zo min mogelijk pesticiden en herbiciden. • Zorg voor een structuur met een mengeling van weilandjes, lanen, bossen, tuinen. • Laat wateroppervlak van vijvers niet volledig dichtgroeien. • Let bij kap- en snoeiwerkzaamheden op behoud van vliegroutes.
	• Vermijd bij de aanleg van verlichting en de transitie naar LED een onnodige toename van verlichtingspunten en vleermuisonvriendelijk licht.

Figuur 6. Inrichtingsmaatregelen t.a.v. verblijfplaatsen van laatvlieger (bron: factsheet laatvlieger, uitgave door de zoogdiervereniging)

In de tussentijd kunnen alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving worden aangebracht. Aangezien laatvlieger een uitsluitend gebouw bewonende soort betreft, is het niet mogelijk (ook als tijdelijke maatregel) om vleermuiskasten aan te brengen in bomen. Ook ten aanzien van gewone dwergveermuis worden uitwendige vleermuiskasten (in bomen) als alternatief voor verblijfplaatsen in gebouwen als tijdelijke oplossing gezien en zal het noodzakelijk zijn om met de geplande nieuwbouw alternatieven te realiseren in de nieuwbouw (natuur-inclusief bouwen).

Gezien de voorgestane plannen is het hierbij mogelijk om (onder begeleiding van een ecooloog) reeds bestaande gebouwen en gebouwdelen op het erf, welke niet geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats, af te breken zodat er ruimte ontstaat voor nieuwbouw. Met de realisatie van voldoende alternatieve verblijfplaatsen in de nieuwbouw, kan in een later stadium (na voldoende gewenningsperiode) de woning ongeschikt worden gemaakt en gesloopt. Het aanbrengen van een dergelijke fasering dient in samenspraak met het bevoegd gezag worden overwogen en worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol.

Overige beschermde soorten

Andere beschermde soorten dan hierboven genoemd worden niet verwacht binnen de projectlocatie. Nader onderzoek naar het voorkomen van andere beschermde soorten is dan ook niet noodzakelijk. Echter kunnen veranderingen in de situatie binnen het plangebied of in de planvorming altijd leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies. Mogelijk kunnen gedurende het planproces of de werkzaamheden zich nieuwe soorten gaan vestigen. Bij constatering van een beschermde soort tijdens de voorgenomen activiteiten blijft het alsnog noodzaak om maatregelen te nemen of ontheffing aan te vragen voor deze soort(en).

4.3 Houtopstanden

Houtopstanden, die vallen onder het beschermingsregime van de Wet Natuurbescherming, zijn niet aanwezig binnen de projectlocatie. Een nadere toetsing, uitwerking of kapmelding ten aanzien van houtopstanden is dan ook niet aan de orde.

Literatuurlijst

- Broekhuizen, S., Hoekstra K., Thissen J.B.M., Canters K.J., Buys J.C. (redactie), 2016, *Atlas van de Nederlandse zoogdieren Natuur van Nederland 12*, Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden
- Kapteyn K., 1995, *Vleermuizen in het landschap over hun ecologie, gedrag en verspreiding*, Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs bv, Haarlem / Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017
- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W., 2009, *De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse fauna 9*, Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden
- Hoogeboom D., Ruitenbeek W., Visbeen F., Wondergem J., 2014, *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren 1989-2014*, Landschap Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdier Studiegroep (NOZOS), Springeruit Drukwerk
- Scharringa C.J.G., Ruitenbeek W., en Zomerdijs P., 2010, *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*, Springeruit Drukwerk.
- Bos F., Bosveld M., Groenendijk D., van Swaay C., Wynhoff I., De Vlinderstichting, 2006, *De Dagvlinders van Nederland (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea)*, *Nederlandse fauna 7*, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden
- Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, 2002, *De Nederlandse libellen (Odonata)*, *Nederlandse fauna 4*, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden
- Van Dam M.H.P., De Staatssecretaris van Economische Zaken, 28 oktober 2016, *Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 16 oktober 2016, nr. WJZ / 16153443, houdende regels ter uitvoering van de Wet natuurbescherming en het Besluit natuurbescherming (Regeling natuurbescherming, Staatscourant Nr.55791*
- Van Dam M.H.P., De Staatssecretaris van Economische Zaken, 19 januari 2016, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden
- Ministerie van Economische zaken, 3 december 2016, *Soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen*, StainessMedia.com
- Provinciale Staten van Noord-Holland, *Besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland van tot vaststelling van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland*, Haarlem
- Dienst Regelingen (2009). *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingrepen*.
- www.ravon.nl
- www.floron.nl
- www.wilde-planten.nl
- www.telmee.nl
- www.noord-holland.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/

Bijlage 1. Wet Natuurbescherming

Inleiding Wet Natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden en vervangt de Natuurbeschermingswet 1998 (1 oktober 2005), de Flora- en faunawet (1 april 2002) en de Boswet (20 juli 1961). De Wet Natuurbescherming heeft tot doel om (1) de biodiversiteit in Nederland te beschermen, (2) het decentraliseren van verantwoordelijkheden en (3) het vereenvoudigen van de wet- en regelgeving. De voorgaande natuurwetgeving kende verschillende bevoegde gezagen en rechtsdocumenten (vergunning, ontheffing en melding). De verantwoording van de Wet Natuurbescherming komt vrijwel geheel bij de Provincies te liggen en voorziet in één rechtsdocument, waarmee zowel een vergunning als ontheffing wordt verleend. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote internationale belangen of provincie overschrijdende zaken zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

In deze wet, gepubliceerd op 19 januari 2016 in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden Nr. 34, jaargang 2016, is het behoud van de biologische diversiteit en een duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan en de instandhouding van de natuurlijke habitats (*richtlijn 92/43/EEG, 21 mei 1992*) en de wilde flora en fauna (*PbEG 1992, L206*), het behoud van de vogelstand (*richtlijn 2009/147/EG, 30 november 2009; PbEU 2010, L20*) en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit en de bescherming van bedreigde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving geregeld.

Gebiedsbescherming

Met de gebiedsbescherming (voorheen de Natuurbeschermingswet 1998) zijn de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen zijn hiermee opgenomen in de Natura 2000-gebieden. In Nederland zijn 164 Natura 2000-gebieden vastgesteld. Per Natura 2000-gebied zijn de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en/of vogelrichtlijnsoorten apart aangewezen. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelen, nadelige gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken dan wel te verzachten (middels mitigerende maatregelen). Het bevoegd gezag kan beperkende maatregelen opleggen om schadelijke activiteiten te verzachten of te voorkomen. Voor onvermijdelijke schade is men verplicht een vergunning aan te vragen.

Andere te beschermen gebieden bestaan uit gebieden aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN), natuurverbinding (evz) of provinciaal landschap. Deze beschermde waarden van de NNN of een natuurverbinding zijn niet toegespitst tot bepaalde soorten of habitats, zoals bij de Natura 2000-gebieden), maar gaat het hoofdzakelijk om de 'wezenlijke' of 'landschappelijke' waarden van een gebied of natuurverbinding.

- **Natura 2000-beheerplannen**

Regulier beheer en bestaand gebruik zijn (of worden) opgenomen in Natura 2000-beheerplannen. Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

- **Cumulatieve effecten**

Door een combinatie van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden, de zogeheten *cumulatieve effecten*. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

- **Beschermde Natuurmonument**

Tevens waren, voordat Natura 2000 gebieden bestonden, zogeheten Beschermde Natuurmonumenten aangewezen. Voor deze gebieden bestaan vaak minder concrete natuurdoelen en was gericht op de instandhouding van de wezenlijke waarden, zoals natuurschoon en natuurwetenschappelijke waarden. In de Wet Natuurbescherming komen de aanwijzingen van Beschermde Natuurmonument te vervallen.

Soortbescherming

De soortbescherming binnen de Wet Natuurbescherming kent drie beschermingsregimes, namelijk voor soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn (inclusief het verdrag van de Bern en Bonn) en een apart beschermingsregime voor 'andere soorten' die vanuit nationaal oogpunt beschermd zijn. Elk van deze van de regimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Hiermee zijn binnen de Wet Natuurbescherming ruim 700 vogelsoorten en 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade aan soorten en/of hun (functionele) leefomgeving mag worden toegebracht, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal hierbij staat de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

In de Wet Natuurbescherming worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- 80 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen
- alle van nature in Nederland in het wild levende vogels
- alle vleermuizen (22) die van nature in Nederland in het wild voorkomen
- 39 terrestrische zoogdieren en 7 marine zoogdieren
- alle amfibieën (16) en reptielen (7) die van nature in Nederland in het wild voorkomen
- een beperkt aantal soorten vissen (8), en schaal- en schelpdieren (3)
- bepaalde soorten insecten zoals vlinders (27), libellen (16) en kevers(6)

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn per beschermingsregime een aantal verbodsbepalingen van kracht.

• Beschermingsregime Vogels

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten zijn beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomen. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, in totaal ca. 290 soorten. Op alle vogels is het beschermingsregime van paragraaf 3.1 van de Wet Natuurbescherming van toepassing en betreft de volgende verbodsbepalingen:

- Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
- Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben
- Het is verboden vogels opzettelijk te (ver)storen tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort¹

¹ Afhankelijk van de betekenis van de lokale vogelpopulatie kan sprake zijn van een effect op de landelijke staat van instandhouding. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met cumulatieve effecten op de landelijke staat van de soort. Het beschadigen van nesten tijdens het broedseizoen blijft verboden, maar het verstoren van vogels niet, tenzij er sprake is van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Voor de verstoring van broedende vogels en vogelnesten wordt geen ontheffing of vrijstelling verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en niet voor dwingende redenen van openbaar belang. Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt,
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;

Van een (beperkt) aantal vogels is de nestplaats jaarrond beschermd. De jaarrond beschermde nestlocaties zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Voor de overige vogelsoorten geldt dat (opzettelijke) verstoring van broedende dieren is verboden. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord, mits dit geen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Daarbij geldt geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De meeste vogels broeden tussen medio maart en medio juli.

• Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten

Deze soorten worden beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. De Europees beschermde soorten, niet vogels zijnde, bestaan uit soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, inclusief het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten is het beschermingsregime van paragraaf 3.2 van de Wet Natuurbescherming (artikel 3.5, lid 1 (fauna) en lid 5 (flora)) van toepassing en betreft de volgende verbodsbepalingen:

- Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk² te doden of te vangen.
- Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Het is verboden dieren opzettelijk te verontrusten.
- Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn (bijlage IV), het Verdrag van Bern (Bijlage I en II) of het Verdrag van Bonn (Bijlage I) kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

² In de Wet Natuurbescherming is bij meerdere verbodsbepalingen het "opzetvereiste" toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn niet verboden. Daarbij is echter van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: "Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...".

- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

• Beschermingsregime “andere” beschermde soorten

Dit betreffen “andere” soorten welke bescherming vanuit nationaal oogpunt behoeven. De andere, ‘nationale’ soorten staan vermeld in een bijlage van de wet die hoort bij artikel 3.10. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten. Het betreft een limitatieve lijst waarvoor het beschermingsregime van paragraaf 3.3 van de Wet Natuurbescherming van toepassing is. Het beschermingsregime voor deze ‘nationale’ beschermde soorten is geïnspireerd op de Habitatrichtlijn, maar zijn in sommige opzichten minder streng en gelden de volgende verbodsbepalingen:

- Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Het verbod om dieren opzettelijk te doden of te vangen en het verbod om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen, is niet van toepassing op de bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Voor de ‘andere’ (nationaal) beschermde soorten kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- de belangen die gelden voor soorten van de Habitatrichtlijn zoals hierboven beschreven;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied,
- in het algemeen belang van de betreffende soort.

• Mitigatie en compensatie

Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag kunnen worden voorkomen door voorafgaand aan het project mitigerende (=verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Indien dergelijke maatregelen kunnen worden getroffen waardoor negatieve effecten kunnen worden voorkomen, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. Voorbeelden van mitigerende maatregelen die een overtreding kunnen voorkomen zijn:

- het aanpassen van de werkvolgorde of uitvoeringsperiode
- het gebruik maken van andere werkapparatuur
- of de werkzaamheden faseren in ruimte en tijd

Voor een aantal soorten (23) kan met betrekking tot mitigerende maatregelen ten aanzien van (verstorende) werkzaamheden of activiteiten, worden gehandeld conform een soortenstandaard. In de soortenstandaard staan naast ecologische informatie van de betreffende soort ook de mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen, te verminderen en/of te herstellen.

Als ondanks het treffen van mitigerende maatregelen niet kan worden voorkomen dat de verbodsbepalingen worden overtreden, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing kan mogelijk verleend worden, als door de maatregelen geen verslechtering van de staat van instandhouding van vogelsoort(en) optreedt en/of geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de overige Europees en nationaal beschermde soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Maatregelen die de effecten op de plek van handeling herstellen, zijn mitigerend van aard; maatregelen die de effecten voor de populatie opheffen door herstel of verbetering op een andere plek zijn compenserend van aard. In de soortenbescherming wordt, in tegenstelling tot de gebiedenbescherming, geen scherp onderscheid gemaakt tussen mitigerende en compenserende maatregelen. Belangrijk is dat de staat van instandhouding gegarandeerd wordt.

- **Vrijstelling**

Onder de Wet Natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk, zoals provinciale verordeningen en gedragscodes.

In de Wet Natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een 'programmatische aanpak'. Een programmatische aanpak kan meerwaarde bieden, bijvoorbeeld bij de vormgeving van een actieve leefgebiedenbenadering op regionaal niveau voor soorten waarvoor dat in het licht van de internationale verplichtingen nodig is. Dit moet leiden tot een meer doelmatige aanpak en tegelijkertijd ruimte genereren voor economische en ruimtelijke ontwikkelingen. Via de programmatische aanpak moet dan zekerheid worden geboden dat het streven naar een gezonde populatie van de betreffende soort niet in het gedrang komt. De programmatische aanpak dient getoetst te zijn aan de criteria voor vrijstelling die voor de betreffende soort(en) is vastgesteld. Indien dat het geval is, kan sprake zijn van een vrijstelling. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk (artikel 3.11).

Ten aanzien van de ruimtelijke ordening en bestendig beheer is per provincie voor een aantal soorten een aparte vrijstellingslijst opgesteld. Het betreft veelal algemeen voorkomende soorten uit het beschermingsregime 'andere' beschermde soorten.

Bescherming Houtopstanden

Voor het vellen van bomen buiten de bebouwde kom in een houtopstand groter dan 10 are of een bomenrij van meer dan 20 bomen, dient dit tevoren te worden gemeld/aangevraagd en is de initiatiefnemer verplicht om hetzelfde areaal te herplanten³. De aanvraag dient als onderdeel van de omgevingsvergunning bij de betreffende gemeente te worden ingediend. Tevens is mogelijk om de aanvraag separaat bij de provincie in te dienen. De provincie bepaalt welke gegevens bij een aanvraag/melding moeten worden aangeleverd.

³ De herplantplicht vervalt voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Ontheffing, vrijstelling en/of vergunning

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten of gebieden, is een vergunning, ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen. Voor handelingen of activiteiten is een ontheffing van de verbodsbepalingen nodig indien:

- Er geen maatregelen mogelijk zijn om het overtreden van de verbodsbepalingen te voorkomen;
- Er geen vrijstelling geldt op grond van een provinciale verordening, gedragscode, beheerplan Natura 2000, programmatische aanpak of een ministeriële regeling.

Voor locatie gebonden ingrepen die in de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) staan vermeld kan de ontheffingsaanvraag worden aangehaakt bij de omgevingsvergunning. Voor initiatieven die niet vallen binnen de activiteiten van een omgevingsvergunning (zoals activiteiten uit de Waterwet, mijnbouwwet etc.) geldt dat een aparte ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming aangevraagd moet worden (naast een mogelijke watervergunning, ontgrondingsvergunning etc.). Als sprake is van een handeling met gevolgen voor beschermde soorten of gebieden waarvoor een omgevingsvergunning nodig is, is het tevens mogelijk dat de initiatiefnemer eerst apart een ontheffing en/of vergunning onder de Wet Natuurbescherming aanvraagt en daarna de omgevingsvergunning.

De gemeente is het bevoegd gezag voor de aanvraag van een omgevingsvergunning. Bij de omgevingsvergunning vindt de natuurtoestemming plaats in de vorm van 'Verklaringen van geen bedenking' (Vvgb). De 'Verklaring van geen bedenkingen' wordt onder de Wet Natuurbescherming afgegeven door de provincie (of in bijzondere gevallen door het Rijk) aan de gemeente. Als er geen Vvgb kan worden afgegeven door de provincie, kan de omgevingsvergunning niet verleend worden door de gemeente.

De eindverantwoordelijkheid voor de aan te leveren informatie ligt bij de aanvrager/initiatiefnemer. Gemeenten zijn als bevoegd gezag omgevingsvergunning er mede verantwoordelijk voor om te beoordelen of een aanvraag omgevingsvergunning compleet is.

Indien (vooraf) een aparte ontheffing soortenbescherming of vergunning gebiedsbescherming in het kader van de Wet Natuurbescherming aangevraagd wordt / moet worden, is de desbetreffende provincie het bevoegd gezag. De provincie zal vervolgens de aangeleverde gegevens toetsen en bepalen of een vergunning, ontheffing dan wel vrijstelling kan worden afgegeven en onder welke voorwaarden.

Een ontheffing (of een vrijstelling) wordt uitsluitend verleend, als voldaan is aan elk van de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

- Geen andere bevredigende oplossing voor handen is;
- Sprake is van een in de wet genoemd belang (zie soortbescherming);
- Geen sprake is van verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.

Om te beoordelen of aan deze voorwaarden wordt voldaan zal de provincie een toetsing van de belangen en de alternatieven uitvoeren en een ecologische toetsing doen. De termijn voor het behandelen van een aanvraag bedraagt 13 weken met de mogelijkheid om dit eenmalig te verlengen met 7 weken.

Indien door een handeling of activiteit verbodsbepalingen overtreden worden, moet door de initiatiefnemer worden aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing(en) is, waardoor de verbodsbepalingen niet overtreden zullen worden. Bij andere oplossingen kan gedacht worden aan alternatieve locaties, een ander ontwerp of inrichting van het plan, of een andere uitvoering van de handelingen.

Bij de beoordeling of afbreuk wordt gedaan aan de staat van instandhouding mogen mitigerende en compenserende maatregelen betrokken worden. Uiteindelijk mag het verlenen van de ontheffing geen negatief effect hebben op het voorkomen van de soort. Het ecologische toetsingscriterium verschilt per beschermingsregime. Wettelijk verschilt het toetsingscriterium voor vogels van dat voor overige Europees en nationaal beschermde soorten. Europese jurisprudentie maakt echter duidelijk dat bij afwijkingen onder de Vogelrichtlijn ook gekeken moet worden naar de staat van instandhouding van de populatie vogels.

De staat van instandhouding van lokale populaties is meestal niet bekend. De status van de lokale populatie kan afwijken van de landelijke staat van instandhouding of landelijke trend. Hoe minder gunstig de trend en/of staat van instandhouding, des te strenger moet de beoordeling zijn of er toestemming voor de ontheffing kan worden verleend. Bij deze beoordeling moet rekening worden gehouden met cumulatieve effecten, dus ook met reeds verleende ontheffingen voor dezelfde populaties van de soort.

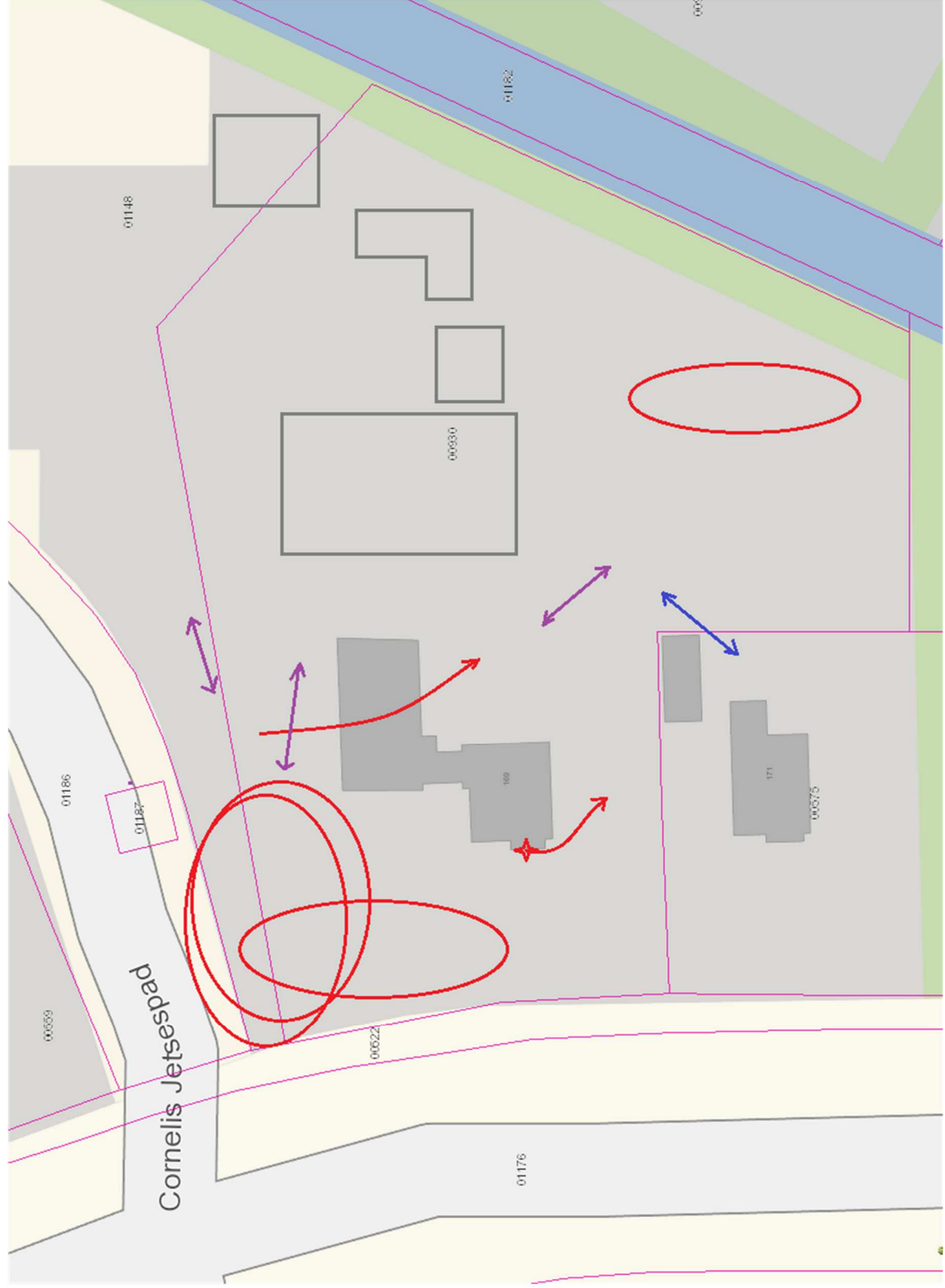
Bijlage 2. Vleermuiswaarnemingen per velderonde

Vleermuisronde 12 juli 2020
20:50 uur - 23:00 uur

16°C, licht bewolkt, wind: 2bf

Legenda

- gewone dwergvleermuis (foeragerend)
- passerende gewone dwergvleermuis
- ✦ uitvlieglocatie gewone dwergvleermuis
- passerende laatvlieger
- passerende rosse vleermuis

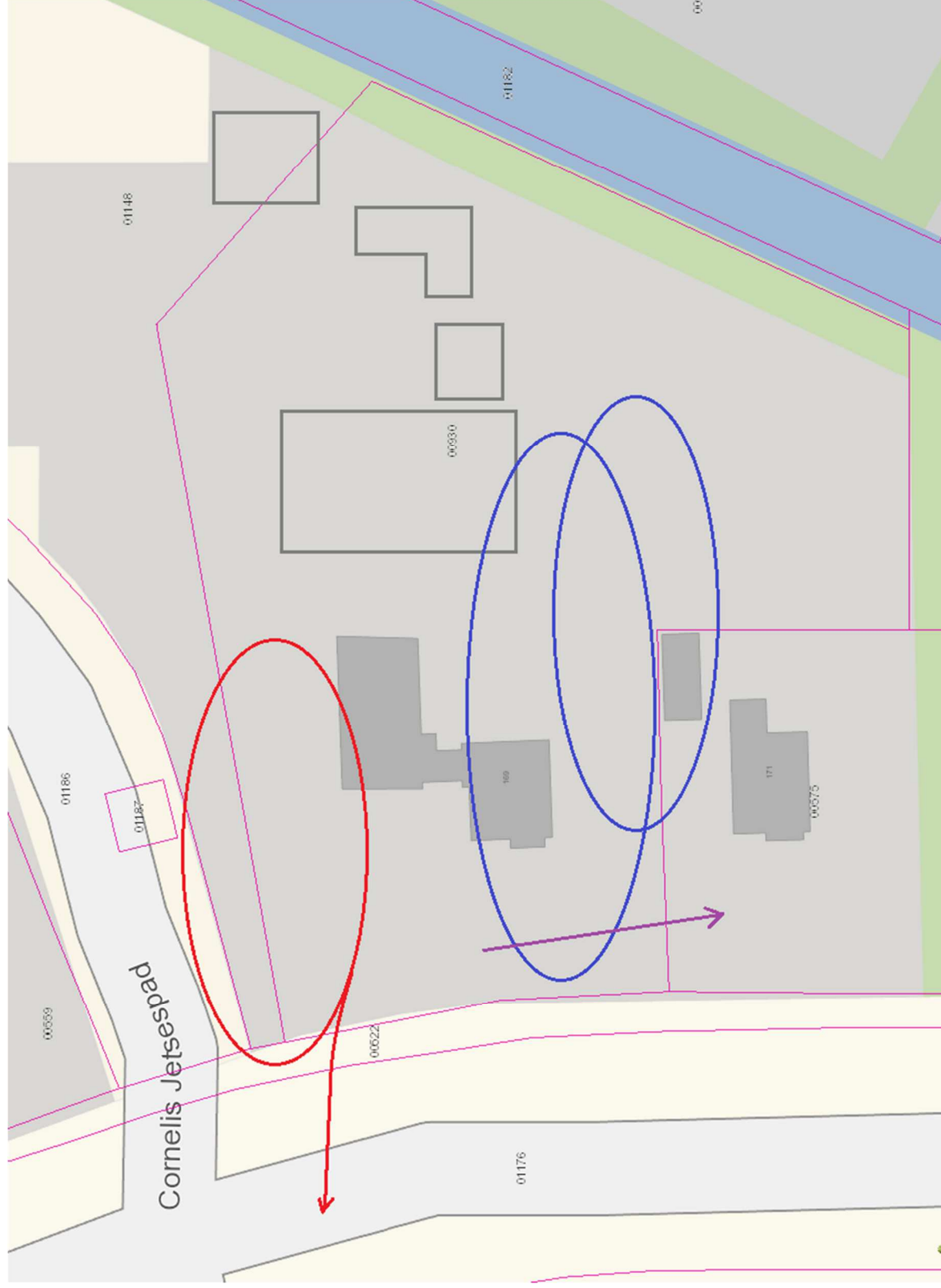

Vleermuisronde 1 september 2020
4:40 uur - 6:50 uur

17°C, half bewolkt, wind: 2-3bf

Legenda

- gewone dwergvleermuis (foeragerend)
- passerende gewone dwergvleermuis
- laatvlieger (foeragerend)
- passerende rosse vleermuis

Vleermuisronde 22 september 2020
21:00 uur - 23:00 uur

17-16°C, lichtbewolkt, windstil

Legenda

- gewone dwergvleermuis (foeragerend)
- + werfroep gewone dwergvleermuis (in vlucht)
- laatvlieger (foeragerend)
- + werfroep laatvlieger (kort)
- ruige dwergvleermuis (foeragerend)
- + werfroep ruige dwergvleermuis (kort, in vlucht)

